

Skiftevesenet. Jeg kræver stærke Grunde til at indføre en Reform som denne, naar den medfører saa store Tab og saa stor Afgang i Indtægter for Statskassen, som Tilfældet vilde være efter det foreliggende Forslag. Der er ikke, som det ved første Behandling blev anført, Tale om en Sum mellem 25 og 50,000 Rb., men efter en Beregning, som et æret Medlem af Mindretallet har anstillet, er her Tale om en ganske anden Sum, om en Sum af 100,000 Rb. og ikke saa Lidet derover. Stemme de Herrer for Lovforslagets § 74, ville de bidrage til at udbætte Statskassen for et sandsynligt Tab paa over 100,000 Rb. Overfor denne Dragen tilbage af Statens Tilsyn med de Umyndiges Børgter paa dette enkelte Punkt, overfor denne midlertidige Dragen tilbage af Statens Midler for de Umyndige — thi det Offentlige har jo forladt den Umyndige ved Registreringen og træder til igjen, strax efter at den Umyndige har faaet sin Arv paa Skiftet, idet den tager hans Midler under en for ham Lidet fordelagtig Bestyrelse, nemlig lader dem gaa ind under Overformynderibestyrelsen. Overfor dette Brud paa den bestaaende Regel — jeg fristes her til at benytte et Udtryk, som den høitæredede Justitsminister brugte i Fredags, da der var Tale om at indføre et solidarisk Ansvar for Arvingerne — dette Brud paa en gammel nedarvet Regel og overfor dette Tab for Statskassen, som nødvendig følger af § 74, kræver jeg stærke Grunde. Jeg skal tillade mig at undersøge de Grunde, som Lovforslaget angiver, og som Flexallet, i alt Fald i Redaktionen, har forøget. Lidet jeg gaar over til at belyse de Grunde, som ere fremførte til Fordel for § 74, maa jeg tillade mig at gjøre en Distinktion mellem de forskjellige Slags Boer, navnlig mellem de Boer, der ikke ere underkastede egentlig Skiftebehandling, men som opløses ved, at den længstlevende Wgtefælle affinder sig med den Jorstaafødes Livsarvinger — efter Forslaget nu ogsaa den Afødes Udværginger — altsaa mellem det Slags Boer, som omhandles i Kap. 5, og andre Boer, som ere Gjenstand for en virkelig Skiftebehandling, en virkelig Bestyrelse, Behandling, Realisation o. s. v. I hin første Slags Boer, som omhandles i Jern. 21de Mai 1845 § 19, foregaar der som vistnok alle ærede Medlemmer bekendt, ikke nogen egentlig Registrering eller Udværging, da den Længstlevende der opgiver, hvad der foresindes i Boet, og hvad der skal bides, og denne Opgivelse censureres af de Umyndiges Børgter og af Skifteretten og godkjendes af den eventualiter efter fornøden Wndring. Naar denne Jafstættelse af Boets Status er tilendebragt, er der intet Andet tilbage end det Regnestykke, en Udregning af, hvad hver enkelt Arving skal have ud af dette Bo og naturligvis Tilførsel derom i Skifteprotokollen og en Bestemmelse om, hvorledes Summerne, som Arvingerne skulle have, skulle

udlægges. Det vil altsaa ses, at disse Skifter tilendebringes paa en meget let og hurtig Maade; det er jo ogsaa bekendt, at en dygtig Arbejder afgjor et saadant Skifte paa en Timestid. I disse Boer er det ganske vist ikke betænkeligt at indføre den Regel, som gives i § 74; naar Alting er givet, undtagen Divisionen, saa er der ganske vist ikke noget Betænkeligt ved at udlevere Boet. Men jeg beder Enhver om at stille sig den Situation for Die, hvorledes dette Skifte vil foregaa, naar § 74 vedtages; saa indfinder den Længstlevende sig med Tilhør af Børgter o. s. v., gjør sine Angivelser, Skifteretten tager Beslutning om at godkjende dem, og saa fremsætter den Længstlevende sin Begjæring om at faae Boet udleveret, Skifteretten skjønner, at det maa ske, og saa gaa de ud med Boet, men ikke længere end til Skifteforvalternes Kontor; der have de Regnestykket opgjort og faae Dokumentet opsat og komme derefter tilbage med dette. Jeg tror at turde spørge og med Jøie at spørge, om det ikke er en saare eiendommelig Maade at afgjøre Skifter paa. Hvad der her er af Betydning for mig, er, at der for disse Boers Vedkommende ikke er anført, eller rettere, at der ikke kan ansøres nogensomhelst anden Grund for, at man vil fremtvinge denne Fremgangsmaade, som anvendes i § 74, end Formindstfelsen i Skifteomkostningerne. Det er den eneste tænkelige Grund. De vilde se, naar jeg kommer til de andre Grunde, som ere anførte for § 74, at ingen af dem passè paa disse Boer. Det er altsaa en Nedsættelse i Skiftegebyrterne, der er den eneste tænkelige Grund for Anvendelsen af Reglen i § 74 i slige Boer, men saa vil jeg dog spørge, om det ikke var langt simplere at nedsætte disse Gebyrer og navnlig at indføre den Nedsættelse, som i og for sig maa erkjendes for at være fuldkommen retfærdig, nemlig at lade Gebyrterne i slige Boer beregnes efter, hvad der virkelig falder i Arv, hvad der virkelig skiftes, men derimod ikke efter den Længstlevendes Bøslod. Det er en Nedsættelse, som i og for sig er retfærdig, og den kan ganske simpelt hen indføres, og derved er det Samme naaet uden at vi indføre denne forunderlige kunstige Form. Jeg gaar derefter over til de andre Boer, som ere Gjenstand for egentlig Behandling. Det er de Boer, som rammes af min Indsigelse imod at trække den offentlige Kontrol med Børgernes Deltagelse i Skifter tilbage. Det Offentlige trækker sig tilbage paa det Punkt, hvor netop de vigtigste og væsentligste Beslutninger skulle tages paa Skiftet, paa det Punkt, hvor der lettest kan foregaa Noget, der er til Stude for de Umyndige. Her, hvor der er Tale om Realisation underhaanden eller offentlig Salg, hvor der er Tale om Proklamas Udstedelse, den egentlige Bestyrelse af Boets faste Eiendomme og overhovedet om de egentlige Bestyrelsesanliggender, netop her skal Børgten handle paa egen Haand. Jeg spørger da,